

zaaknummer 2011 T 270 (1)

15 juli 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

[naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Salesianen,
juridisch adviseur: mr. J.H.M. Zwinkels te [plaats].

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift met bijlagen is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 november 2011. Op 13 december 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. Zwinkels voornoemd.

Nadien is op 24 januari 2012 een brief van mr. Hekster voornoemd ontvangen en op 20 april 2012 opnieuw een brief met bijlagen van mr. Hekster.

1.2. Op 26 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen, vergezeld door [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door mr. Hekster.

Aangeklaagde is niet verschenen. Namens hem is verschenen mr. Zwinkels.

1.3. Tijdens de zitting is besloten de procedure aan te houden teneinde mr. Zwinkels in de gelegenheid te stellen vaststellingsovereenkomsten in het geding te brengen die naar aanleiding van mediation tussen aangeklaagde enerzijds en [naam] en [naam] anderzijds zijn gesloten. Zij hebben in brieven van respectievelijk 30 april 2012 en 7 mei 2012, waarvan de Klachtencommissie een afschrift heeft ontvangen, toestemming gegeven aan mr. Zwinkels om de mediationovereenkomsten in deze procedure te brengen. Na de zitting is voorts ontvangen een brief met een bijlage van mr. Hekster van 3 mei 2012.

1.4. Vervolgens is op 9 mei 2011 een afschrift binnengekomen van een e-mail van mr. Zwinkels aan mr. Hekster. Mr. Zwinkels heeft daarin gesteld dat aangeklaagde de klacht erkent en dat hij met klager mediation wil beproeven. Daarop is door mr. Hekster gereageerd met een e-mail van dezelfde datum. Zij heeft aangegeven dat klager daarover wil nadenken.

Op 7 juni 2012 is een brief van mr. Hekster ontvangen. Daarin heeft zij medegedeeld dat klager afziet van mediation. Zij heeft de Klachtencommissie verzocht tot advisering over te gaan.

Op 20 juni 2012 is door de Klachtencommissie een brief van mr. Zwinkels ontvangen waarin hij aangeeft de beslissing van klager te respecteren. Uit telefonische navraag bij mr. Zwinkels op 25 juni 2012 is gebleken dat ook aangeklaagde de advisering door de Klachtencommissie afwacht en afziet van de mogelijkheid om te worden gehoord.

2. De klacht

2.1. Klager was de jongste van zes kinderen. Zijn vader was onderwijzer op de dorpschool in [plaats]. Daar ging klager ook naar school. Vader en zoon in één klaslokaal bleek een moeizame combinatie. Mede daardoor had klager geen gemakkelijke jeugd.

Aangeklaagde kwam op een dag op de school langs als zogenaamde 'wervingspater'. Hij nodigde klager uit eens te komen kijken op het internaat in [plaats] ([naam]). Klager greep deze kans met beide handen aan en kwam op twaalfjarige leeftijd terecht in het internaat. Daar heeft hij de periode van 1963 tot 1968 doorgebracht.

Aangeklaagde was in het internaat de geschiedenisleraar van klager. Klager herinnert zich aangeklaagde als een lange man met ravenzwart haar en een vrij scherp gezicht.

Aangeklaagde zei op enig moment tegen klager dat hij een vlekje op diens broek zag. Vervolgens trok aangeklaagde klager op schoot en wreef over diens broek ter plaatse van het de geslachtsdeel van klager. Aangeklaagde bleef geruime tijd wrijven. Dat deed aangeklaagde met een soort doekje. Klager zag echter nooit het door aangeklaagde bedoelde vlekje.

Klager herinnert zich dat het voornoemde voorval drie keer heeft plaatsgevonden. Een vierde keer is hij ontkomen. Klager was ten tijde van het misbruik 13 of 14 jaar oud. In de herinnering van klager vond het misbruik plaats in de kamer van aangeklaagde in de patersgang.

2.2. Klager herinnert zich nog goed dat hij de opmerkingen van aangeklaagde over het vlekje tot grap heeft gemaakt. Zijn vrienden lachten er hard om, zij wisten blijkbaar maar al te goed waar klager op doelde.

Volgens klager ging in de wandelgangen het gerucht dat aangeklaagde uiteindelijk van het internaat is weggestuurd vanwege seksueel misbruik.

2.3. Klager voelt zich door de gebeurtenissen ernstig beschadigd. Als hij terugdenkt aan zijn schooltijd voelt hij erg veel verwarring over wie hij is en wat hem is overkomen. Ook heeft hij altijd slecht kunnen slapen, mede door nachtmerries over het gebeurde. Klager vindt het extreem moeilijk om intieme persoonlijk relaties aan te gaan en om mensen te vertrouwen. Hij heeft steeds verondersteld dat hij geen veertig jaar oud zou worden.

De aanhoudende publiciteit rond het misbruik in de Kerk heeft de wereld van klager volledig op zijn kop gezet. Hij was er erg door van slag. Hij heeft zich genooddaakt gezien psychologische hulp in te roepen om de gevolgen van het misbruik dragelijk te maken. Zover is het echter nog niet.

2.4. Klager wil door deze procedure erkenning krijgen. Klager wil dat wordt erkend dat hij is misbruikt en dat dit nooit had mogen gebeuren.

3. Het verweer

Mr. Zwinkels heeft in het verweerschrift en ter zitting namens aangeklaagde de klacht betwist. Nadien is de hiervoor onder 1.4. genoemde correspondentie ontvangen. Daaruit volgt dat aangeklaagde het door klager gestelde misbruik erkent en daarvoor aan klager zijn spijt betuigt.

Mr. Zwinkels heeft zijn excuses gemaakt voor de eerder door hem gestelde twijfel aan het relaas van klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de sinds 1 november 2011 geldende Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebuiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al daardoor zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Nu aangeklaagde het door klager gestelde heeft erkend, staat naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende vast dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De door klager naar voren gebrachte steunbewijzen behoeven daarom geen nadere bespreking.

4.4. Omdat aangeklaagde het door klager gestelde onvoorwaardelijk en zonder kanttekeningen heeft erkend en voorts ervan heeft afgezien (daarover) te worden gehoord, gaat de Klachtencommissie uit van de juistheid van het door klager gestelde met betrekking tot het misbruik. Dat leidt tot het oordeel van de Klachtencommissie dat voldoende aannemelijk is dat klager door aangeklaagde seksueel is misbruikt als bedoeld in artikel 1.3 van de Procedure. Het gaat om het drie keer op schoot nemen van klager door aangeklaagde en het vervolgens met een doekje wrijven over de broek van klager ter plaatse van het kruis waarbij de geslachtsdelen van klager door aangeklaagde werden aangeraakt.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 of 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon met gezag.

4.6. Gelet op het feit dat aangeklaagde op hoge leeftijd is en een zwakke gezondheid heeft, is de Klachtencommissie van oordeel dat tegen hem geen maatregelen meer dienen te worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Aangeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door na de zitting het door klager gestelde te erkennen daarover spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Salesianen de klacht gegrond te verklaren en adviseert de Overste zich in te zetten voor vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 15 juli 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Salesianen en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.